

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ**

**Համաշխարհային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Առողջապահության
համակարգի արդիականացում» ծրագրի նկատմամբ իրականացված
վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ**

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2008 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 11.7 կետը, Վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2008 թվականի սեպտեմբերի 16-ի թիվ 16/3 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» ծրագրի միջոցների օգտագործման ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) միջոցների օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգը:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ «Առողջապահական ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ (այսուհետ՝ ԾԻԳ) և ծրագրին առնչվող այլ օբյեկտներ:

Վերահսկողության ծավալը՝ Վերահսկողության նպատակներին հասնելու համար 2007թ. (հունվար-դեկտեմբեր ամիսներին) և 2008թ. (հունվար-նոյեմբեր ամիսներին) ծրագրի կատարողականի վերլուծությունը, ծրագրի թվով 4 բաղադրիչներով կատարված աշխատանքների ստուգումը:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 29.09.2008 - 30.12.2008թթ.

Վերահսկողությանը ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 01.01.2007թ.-ից մինչև 01.12.2008թ.-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Դիտարկման փուլում ԾԻԳ-ից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրության արդյունքում, հետևյալ ենթածրագրերը համարվել են էական.

- Ծրագրի բաղադրիչներով ապրանքների ձեռք բերման մրցութային գործընթացը և ապրանքների բաշխումն ու օգտագործումը,

- Ծրագրի բաղադրիչներով շինարարական աշխատանքների մրցութային գործընթացը, աշխատանքների կատարողականը և փաստացի վճարումները,
- Ծրագրի բաղադրիչներով մատուցված խորհրդատվական ծառայությունները և սեմինարները,
- «Համայնքային դրամաշնորհներ» կատեգորիայով իրականացված աշխատանքները,
- Կրճատված առողջապահական աշխատակազմին օժանդակության տրամադրումը,
- ԾԻԳ-ի պահպանման ծախսերը:

Տրամադրված սարքավորումների և կահույքի առկայությունն ու օգտագործումն ուսումնասիրելու նպատակով այցելություններ են կատարվել ՀՀ Արարատի մարզի Գետազատ և Արևշատ համայնքների Առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններ:

Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման/համեմատման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների մանրամասն ուսումնասիրություն, իրականացվել է ձեռք բերված տպագրական նյութերի շուկայական գների վերլուծություն և համեմատություն:

Վերահսկողության արդյունքները.

Ծրագրի նպատակն է՝ բարելավել առողջապահության որակն ու մատչելիությունը, ինչպես նաև ընտրված հիվանդանոցային ցանցի որակն ու արդյունավետությունը, ապահովել առողջապահության քաղաքականության մշակման և մոնիթորինգի կարողությունները:

Ծրագրի իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարության (այսուհետ՝ Փոխառու) և Միջազգային Զարգացման Ընկերակցության (այսուհետ՝ ՄԶԸ) միջև 2004թ. հուլիսի 30-ին ստորագրվել է 13.0 մլն SDR¹ գումարով վարկ տրամադրելու վերաբերյալ համաձայնագիր (այսուհետ՝ Վարկային համաձայնագիր):

Ծրագրի բաղադրիչներն են՝

- ՄԱՍ Ա. Ընտանեկան բժշկության զարգացում,
- ՄԱՍ Բ. Հիվանդանոցային ցանցի օպտիմալացման և արդիականացման պլանների իրականացում,
- ՄԱՍ Գ. Կառավարության կարողությունների ուժեղացում առողջապահության ոլորտի արդյունավետ քաղաքականության մշակման և մոնիթորինգի իրականացման համար,
- ՄԱՍ Դ. Ծրագրի կառավարում:

¹ SDR՝ ՓՀԻ - փոխառության հատուկ իրավունք

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմում է 23,667.1 հազ. ԱՄՆ դոլար, որից՝

- վարկային միջոցներ՝ 20,452.5 հազ. ԱՄՆ դոլար, ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում՝ 1,828.6 հազ. ԱՄՆ դոլար և այլ աղբյուրներ՝ 73.0 հազ. ԱՄՆ դոլար,
- դրամաշնորհային միջոցներ՝ 1,250.0 հազ. ԱՄՆ դոլար և ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում՝ 63.0 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Ծրագրի սկզբից մինչև 01.12.2008թ. այն իրականացվել է 75.2 %-ով:

ՍԱՍ Ա. Ընտանեկան բժշկության զարգացում *(վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 1,906.1 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 1,893.4 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 1,910.4 հազ. ԱՄՆ դոլար):*

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է ընտանեկան բժիշկների և քույրերի վերապատրաստման համար ինստիտուցիոնալ կարողությունների հզորացում (Երևանի և մարզերի կրթական կենտրոնների վերանորոգում, կրթական կենտրոնները բժշկական և գրասենյակային սարքավորումներով հագեցում), Առողջության առաջնային պահպանման (ԱԱՊ) ենթակառուցվածքների կարողությունների ամրապնդում և համայնքային դրամաշնորհների տրամադրում:

1. «Ապրանքների ձեռք բերում» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

1.1. *«Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի Ընտանեկան բժշկության 2-րդ կլինիկական կենտրոնի բժշկական և գրասենյակային կահույքի մատակարարման երկու մրցույթների (գնանշման հրավեր) արդյունքում հաղթող են ճանաչվել «Սիլդա» ՍՊԸ՝ 6,285.0 հազ. դրամ և «Հայթայանի Աստղ» ՍՊԸ՝ 3,373.0 հազ. դրամ գնառաջարկով:*

18.06.2007թ.-ին ԾԻԳ-ի և «Սիլդա» ՍՊԸ-ի, և 12.06.2007թ.-ին ԾԻԳ-ի և «Հայթայանի Աստղ» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել են պահատվության պայմանագրեր, ըստ դրանց Պահառուն պարտավորվում է անհատույց ի պահ ընդունել իր կողմից տվյալ պայմանագրերի շրջանակներում մատակարարված և ԾԻԳ-ին ընդունման-հանձնման ակտով հանձնված ապրանքները, մինչև առաքումը պայմանագրով նախատեսված հասցեներով:

Այցելության արդյունքում պարզվել է, որ կենտրոնի համար բժշկական և գրասենյակային կահույքի մատակարարման երկու պայմանագրերով (ընդհանուր՝ 9,658.0 հազ. դրամ արժեքով) ձեռք բերված ապրանքները, որոնք ըստ փաստաթղթերի (շուրջ 17 ամիս) ի պահ են հանձնվել մատակարարներին, *փաստացի պահեստավորվել են «Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ում:*

Հետևաբար, վերը նշված երկու պայմանագրերով ձեռք բերված 9,658.0 հազ. դրամի ապրանքները մինչ օրս չեն ծառայել նպատակին:

1.2. «Երեխաների և դեռահասների առողջական խնդիրներն ընտանեկան բժշկի պրակտիկայում գործնական ուղեցույցի» (հատոր II) և «Մեծահասակների առողջական խնդիրներն ընտանեկան բժշկի պրակտիկայում գործնական ուղեցույցի» (հատոր II) հրատարակման համար մրցույթի (գնանշման հրավեր) արդյունքում (նախահաշվային արժեքը՝ 42,000.0 ԱՄՆ դոլար) հաղթող է ճանաչվել «Փրինթես» ԱԿ-ն՝ 15,134.7 հազ. դրամ (49,749.2 ԱՄՆ դոլար) գնառաջարկով: Պայմանագիրը կնքվել է 21.12.2007թ.: Ապրանքների մատակարարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 20.01.2008թ. (պայմանագրի կնքման պահից՝ 30 օրվա ընթացքում): Ստացողներն են՝ ընտանեկան բժիշկները: Պայմանագիրը 7,749.2 ԱՄՆ դոլարով (18.4%-ով) գերազանցել է գնումների պլանով նախատեսված նախահաշվային արժեքը:

Տպագրական նյութերը 29.12.2007թ.-ին փաստաթղթերով մատակարարվել են ԾԻԳ-ին, սակայն գործնական ուղեցույցների մշակմանը մասնակցած մասնագետների կողմից 29.11.2007թ.-ին բարձրացված՝ հեղինակային իրավունքի հետ կապված հարցերի պատճառով ԾԻԳ-ի կողմից մինչ օրս այն չի բաշխվել վերջնական հասցեատերերին և գտնվում են մատակարարի պահեստում:

Հետևաբար, կատարված 15,134.7 հազ. դրամի ծախսը մինչ օրս անարդյունավետ է:

1.3. Բժշկական սարքավորումների, բժշկական կահույքի մատակարարման մրցույթի արդյունքում (միջազգային մրցակցային սակարկություններ) հաղթող է ճանաչվել «Մեդտեխնիկա պլյուս» ՓԲԸ-ն՝ 116,979.5 հազ. դրամ գնառաջարկով: Պայմանագիրը կնքվել է 27.03.2008թ.: Ապրանքների մատակարարման վերջնաժամկետ է սահմանվել 02.08.2008թ., որը լրացուցիչ համաձայնագրով երկարաձգվել է մինչև 10.09.2008թ., աշխատանքները փաստացի ավարտվել են 08.09.2008թ.: Ստացող կազմակերպություններն են՝ ընտանեկան բժշկական անկախ և խմբային պրակտիկաները: Պայմանագրով նախատեսվել է ձեռք բերել 50 խմբաքանակ բժշկական սարքավորումներ և կահույք:

ՀՀ առողջապահության նախարարի 11.12.2007թ. թիվ 1841-Ա հրամանի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն, պոլիկլինիկաների կազմում գտնվող գյուղական բժշկական ամբուլատորիաների համար նախատեսված բժշկական սարքավորումներն ու պարագաները պետք է հանձնվեին համապատասխան համայնքներին, պայմանով, որ նշված տարածքների գյուղական բժշկական ամբուլատորիաների պոլիկլինիկաների կազմից առանձնանալուց և առանձին իրավաբանական անձ գրանցվելուց հետո 10-օրյա ժամկետում համայնքն իրեն հանձնված գույքը պետք է ընդունման-հանձնման ակտով փոխանցի նոր ստեղծված առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններին:

Սակայն 10.11.2008թ.-ի դրությամբ ԾԻԳ-ի կողմից անմիջապես տրամադրվել են թվով 21 ընտանեկան բժշկական պրակտիկաներին (չնայած որ նախարարի վերոհիշյալ հրամանով նախատեսված էր 29-ը), այլ ոչ թե՛ համայնքներին:

01.12.2008թ.-ի դրությամբ մնացած 29 խմբաքանակները գտնվում են մատակարարի պահեստում: Չբաշխված սարքավորումների և ապրանքների պահեստավորման անբարենպաստ պայմանների պատճառով բարձր է դրանց վնասվելու հնարավորությունը:

Հետևաբար, ապրանքների թվով 29 խմբաքանակները՝ 67,848.1 հազ. դրամ արժեքով, պահեստավորված են և չեն ծառայում իրենց նպատակին:

2. «Խորհրդատվական ծառայություններ» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

2.1. Ընտանեկան բժշկի գործնական ուղեցույցների վերանայումն իրականացնելու համար «մեկ աղբյուրից» ծառայությունների ձեռք բերման մեթոդով պայմանագիր է կնքվել «Ընտանեկան բժիշկների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ-ի հետ, 2,850.0 հազ. դրամ (5.9 հազ. ԱՄՆ դոլար) արժեքով (ժամկետը՝ 19.04.2007-19.09.2007թթ.):

Աշխատանքներն ավարտվել են պայմանագրով նախատեսված ժամկետից շուրջ մեկ ամիս ուշացումով՝ 15.10.2007թ, որի հիմնավորումը բացակայում է (վերջին վճարումը կատարվել է 30.10.2007թ.):

Խորհրդատուի կողմից պատրաստված Ընտանեկան բժշկի գործնական ուղեցույցները, որպես ոչ նյութական ակտիվ, չի ճանաչվել և չի հաշվառվում:

3. «Կրթում/վերապատրաստում» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

Տեղամասային բժիշկների և բուժքույրերի վերամասնագիտացումը ընտանեկան բժիշկների և բուժքույրերի իրականացվել է ընտանեկան բժիշկների և բուժքույրերի կրթական ծրագրերի հիման վրա, որը նախատեսում է բժիշկների համար՝ 8-ամսյա ակադեմիական/կլինիկական կրթություն Երևանում և 4 ամսյա պրակտիկա բժշկի աշխատավայրում՝ առանց գործունեության դադարեցման, իսկ բուժքույրերի համար՝ 5-ամսյա դասընթացներ Երևանում և մեկամսյա պրակտիկա՝ տվյալ բուժքույրի աշխատավայրում:

Վերապատրաստող կազմակերպությունները (հավելված 1) ընտրվել են «Մեկ աղբյուրից ընտրության» մեթոդով, քանի որ վերապատրաստման հնարավորություն ունեն միայն այդ կազմակերպությունները: Վերապատրաստվողների ցուցակները տրամադրել են մարզային առողջապահության վարչությունները՝ հաստատված ՀՀ առողջապահության նախարարի կողմից: Վերապատրաստված բժիշկների և բուժքույրերի կազմն ըստ մարզերի ներկայացված է հավելված 2-ում:

01.01.2007-01.12.2008թթ. ժամանակահատվածում թվով 16 դասընթացներին (6-ն ընթացքում են) մասնակցել են 534 ընտանեական բժշկներ և 598 ընտանեկան բուժբույրեր: Դասընթացների համար թվով 8 պայմանագրեր են կնքվել «Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի հետ, ընդամենը՝ 144,806.6 հազ. դրամ գումարով, թվով 4 պայմանագիր՝ «Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» ՊՈԱԿ-ի հետ, ընդամենը՝ 99,140.7 հազ. դրամ գումարով և թվով 4 պայմանագիր՝ «Երևանի պետական հենակետային բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի հետ, ընդամենը՝ 51,167.1 հազ. դրամ գումարով: Բոլոր պայմանագրերի արժեքը կազմել է 295,114.4 հազ. դրամ (հավելված 3):

CR/A2-T/024-07 պայմանագրով Երևանի պետական բժշկական համալսարանի կողմից չի ներկայացվել վերապատրաստման դասընթացների ավարտին ամփոփ հաշվետվություն՝ վերապատրաստվողների գիտելիքների և գործնական հմտությունների գնահատման արդյունքների վերաբերյալ:

4. «Համայնքային դրամաշնորհներ» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

Վարկային համաձայնագրով «Համայնքային դրամաշնորհներ» (գյուղական ամբուլատորիաների համար) կատեգորիայով նախատեսվել էր 102.9 հազ. ԱՄՆ դոլար:

2005թ.-ին հաստատված՝ «Համայնքներից աջակցող փոքր դրամաշնորհային ծրագրի գործառնական ձեռնարկով» նախատեսվել է փոքր դրամաշնորհներ տրամադրել, ընդհանուր առմամբ, 58 համայնքների Ընտանեկան բժշկության զարգացման թիմերին: Նախատեսվել էր, որ իրականացման երկրորդ տարվա ընթացքում ծրագրում կներառվեն 18 համայնքներ՝ *հիմնականում հեռավոր մարզերից*, իսկ 2007-2008թթ. ընթացքում՝ տարեկան 20 համայնք:

Փոքր դրամաշնորհային ծրագրերի ընթացքն ուսումնասիրելու արդյունքում պարզվել է, որ վերահսկվող ժամանակահատվածում (01.01.2007-01.12.2008թթ.) ընտրվել երեք դրամաշնորհ, իսկ մինչ վերահսկվող ժամանակահատվածը՝ մեկ դրամաշնորհ (հավելված 4)՝ ձեռնարկով նախատեսված 58-ի փոխարեն (կամ ընդամենը՝ 6.9%-ը):

Վերահսկվող ժամանակահատվածում դրամաշնորհային ծրագրերի համար վարկային միջոցներից ծախսվել է ընդամենը 6,110.42 ԱՄՆ դոլար (Վարկային համաձայնագրով նախատեսված 102.9 հազ. ԱՄՆ դոլարի դիմաց՝ (5.9%): Ձեռնարկով նախատեսված 2007-2008թթ. համար տարեկան 20 համայնքների փոխարեն ընդգրկվել է երեք համայնք՝ ՀՀ Արարատի և Կոտայքի մարզերից այն դեպքում, երբ ձեռնարկով նախատեսվել էր ընդգրկել հիմնականում հեռավոր մարզերից:

Արդյունքում, 18.09.2008թ.-ին Վարկային համաձայնագրում կատարված փոփոխությամբ «Համայնքային դրամաշնորհներ» կատեգորիայով չօգտագործված ամբողջ գումարը վերաբաշխվել է Ծրագրի մյուս կատեգորիաների միջև:

ՄԱՍ Բ. Հիվանդանոցային ցանցի օպտիմալացման և արդիականացման պլանների իրականացում (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 6,886.6 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 4,198.3 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 4,429.5 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է հիվանդանոցների կառավարման և ղեկավարման կարողությունների հզորացում, մարզային հիվանդանոցներին բժշկական սարքավորումներով ապահովում, աջակցություն հետևյալ հիվանդանոցային միավորումներին՝ ա. Մխիթար Հերացու անվան Երևանի պետական համալսարանի հիվանդանոցին, բ. Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ բժշկական կենտրոնին, գ. Սուրբ Աստվածամայր բժշկական կենտրոնին և դ. Քանաքեռ-Զեյթուն բժշկական կենտրոնին, կրճատված աշխատողներին այլ աշխատանքի տեղափոխման դիմաց փոխհատուցման, կենսաթոշակային տարիքին մոտ մարդկանց դրամական վճարումների, վերապատրաստման ապահովում:

1. «Խորհրդատվական ծառայություններ» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

1.1. ՀՀ մարզերի առողջապահական ծառայություններ մատուցող համակարգերի քարտեզագրման համար անհատ խորհրդատու ընտրելու նպատակով մրցույթի (որակավորման վրա հիմնված ընտրություն) արդյունքում հաղթող է ճանաչվել Ստեփան Գալոյանը, որի հետ կնքվել է պայմանագիր՝ 13,278.2 հազ. դրամ ամբողջ (ժամկետը՝ 17.07.2007-17.10.2007թթ.):

Պայմանագրով նախատեսվել է ArcGIS և Network Analyst Extension համակարգչային ծրագրերի ձեռք բերում՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության տեղեկատվական-վերլուծական հանրապետական կենտրոնի համար, իսկ պայմանագրի 7-րդ կետի համաձայն, կատարողի կողմից ձեռք բերված համակարգչային ծրագրերը համարվում են ԾԻԳ-ի սեփականությունը: **Սակայն վերջինս ԾԻԳ-ի կողմից չի հաշվառվում, և ՀՀ առողջապահության նախարարության ու ԾԻԳ-ի միջև չի կնքվել արտոնագրված ArcGIS համակարգչային ծրագրերի օգտագործման վերաբերյալ համաձայնագիր: Միաժամանակ, այն որպես ոչ նյութական ակտիվ, չի ճանաչվել և չի հաշվառվում, իսկ 27.07.2007թ. համակարգչային ծրագրի վերաբերյալ ERSI կազմակերպությունից արտոնագիրը ստացվել է տեղեկատվական-վերլուծական հանրապետական կենտրոնի տնօրենի անունով:**

Ըստ պայմանագրի, խորհրդատուն 10.2007-10.2008թթ. ժամանակահատվածում կատարել է ArcGIS ծրագրի տեխնիկական սպասարկումը, որի վերաբերյալ 23.04.2008 և 31.10.2008թթ.-ին ԾԻԳ-ի և կատարողի միջև ստորագրել է աշխատանքների ընդունման ակտեր: ***Սակայն տեղեկատվական-վերլուծական հանրապետական կենտրոնն այցելության ընթացքում պարզվել է, որ շահագործման համձնված համակարգչային ծրագրում առկա են մի շարք թերություններ, որը հնարավորություն չի ընձեռում ծրագիրն արդյունավետ օգտագործել:***

Պայմանագրի 3-րդ կետի Գ/ ենթակետի համաձայն, փոխհատուցվող ծախսերը պետք է ներառեն և սահմանափակվեն հետևյալ հոդվածներով.

«ա/ գործնական ուղևորությունների, հյուրանոցում բնակվելու, տպագրության համար կատարված ծախսերը, ինչպես նաև հեռախոսային խոսակցությունների վճարումները:

բ/ նմանատիպ այլ ծախսեր, որոնք նախապես կհաստատվեն պատվիրատուի Համակարգողի կողմից»:

Այսինքն՝ 3-րդ կետի Գ/ ենթակետով թվարկվում և սահմանափակվում են փոխհատուցվող ծախսերը, սակայն պայմանագրի Գ/ հավելվածի 2-րդ մասով սահմանվել են լրացուցիչ փոխհատուցման ծախսեր, որոնք հակասում են պայմանագրի 3-րդ կետի Գ/ ենթակետին, դրանց գումարը կազմում է 7,994.6 հազ. դրամ:

3. «Աջակցություն կրճատված առողջապահական աշխատակազմին» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

Վարկային համաձայնագրով «Աջակցություն կրճատված առողջապահական աշխատակազմին» կատեգորիայով նախատեսվել էր 201.2 հազ. ԱՄՆ դոլար: 2005թ.-ին հաստատված «Բժշկական աշխատակազմի վերաբաշխման և աջակցության ենթածրագրի գործառնական ձեռնարկի» համաձայն, այս ենթածրագրով օժանդակություն կցուցաբերվի Երևան քաղաքի ընտրված² հիվանդանոցային ցանցերի վերաբաշխման ենթակա բժշկական աշխատակազմին՝ օրենքով ընդունված նվազագույն աջակցության շրջանակներից դուրս: Նրանք կունենան տեղափոխման դրամաշնորհների, կրթական և վերապատրաստման ծրագրերից օգտվելու հնարավորություն՝ դրամաշնորհային միջոցների հաշվին: Լրացուցիչ դրամական օժանդակություն (նպաստներ)՝ վեց ամսվա աշխատավարձի չափով կտրամադրվի նախաթոշակային 58-62 տարեկան այն աշխատակիցներին (թոշակային 63 տարեկանից մինչև 5 տարի պակաս տարիք ունեցողներին), ովքեր կամավոր

² Նախորդ վերահսկողության ժամանակահատվածում ծրագրում ընդգրկվել են «Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» ՊՈԱԿ-ի կազմում գտնվող հիվանդանոցները, «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն, «Սուրբ Աստվածամայր բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն:

կիրաժարվեն վերոհիշյալ ծառայություններից՝ ցանկություն հայտնելով ազատվել աշխատանքից:

Վերահսկվող ժամանակահատվածում այս կատեգորիայով ընդհանրապես աշխատանքներ և վճարումներ չեն իրականացվել (2007թ.-ի համար նախատեսվել էր 125.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, իսկ 2008թ.-ին՝ 0): Վճարումներ չեն կատարվել նաև նախորդ ժամանակահատվածում: Արդյունքում, Վարկային համաձայնագրով նախատեսված 201.2 հազ. ԱՄՆ դոլար վարկային միջոցներից ոչինչ չի ծախսվել, և 18.09.2008թ.-ին Վարկային համաձայնագրում կատարված փոփոխությամբ գումարները վերաբաշխվել են Ծրագրի այլ կատեգորիաների միջև:

ՄԱՍ Գ. Կառավարության կարողությունների ուժեղացում առողջապահության ոլորտի արդյունավետ քաղաքականության մշակման և մոնիթորինգի իրականացման համար (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 770.4 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 587.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 581.3 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Ծրագրի նպատակներին հասնելու համար բաղադրիչով նախատեսվում է առողջապահական ոլորտի գործունեության գնահատման համար կարողությունների ստեղծում, համակարգի կանոնակարգման, կառավարման կարողությունների ամրապնդում, Պետական առողջապահական գործակալության (ՊԱԳ) կարողությունների հզորացում (պետական ծախսերի ղեկավարման համար):

1. «Խորհրդատվական ծառայություններ» կատեգորիայի վերահսկողության արդյունքները.

1.1. Հանրային առողջապահական համակարգի բարելավում և թռչնագրիպի համաճարակաբանական հսկողության և բուժման հարցերի վերաբերյալ տեղական մարզիչների պատրաստում/ուսուցում իրականացնելու համար մրցույթի (որակավորման հիման վրա ընտրության մեթոդ) արդյունքում հաղթող է ճանաչվել «Euro Health Group» դանիական կազմակերպությունը, որի հետ կնքվել է պայմանագիր՝ 50,802.9 հազ. դրամ (149.0 հազ. ԱՄՆ դոլար) արժեքով: Աշխատանքը ֆինանսավորվել է թիվ TF 053436 ճապոնական դրամաշնորհից:

Ըստ պայմանագրի, խորհրդատուի կողմից պատրաստվել է հաշվետվություն (անգլերեն և հայերեն լեզվով), որն ամբողջովին ներկայացվել է ԾԻԳ-ին 07.11.2007թ.-ին կամ պայմանագրով նախատեսված ժամկետից 3 ամիս ուշ:

1.2. Առողջապահական կրթական համակարգի բարելավում խորհրդատվական ծառայություններ մատուցելու նպատակով մրցույթի (արտասահմանյան անհատ խորհրդատուի ընտրություն) արդյունքում հաղթող է ճանաչվել Պլեյեր Ժանը, որի հետ կնքվել է պայմանագիր՝ 8,265.6 հազ. դրամ (23.1 հազ. ԱՄՆ դոլար) արժեքով,

ժամկետը՝ 29.06.2007-02.11.2007թթ.: Աշխատանքը ֆինանսավորվել է թիվ TF 053436 ճապոնական դրամաշնորհից:

Վերջնական հաշվետվությունը (անգլերեն տարբերակ) ներկայացվել է 2007թ. դեկտեմբերի 10-ին, պայմանագրով նախատեսված ժամկետից մեկ ամիս ուշ: Պայմանագրի ավարտից մեկ ամիս անց՝ դեկտեմբերի 3-ին, կնքվել է թիվ 1 համաձայնագիրը, ըստ վերջինիս վճարման գումարը ավելացվել է 3.8 հազ. ԱՄՆ դոլարով և կազմել 26.9 հազ. ԱՄՆ դոլար: Գումարի ավելացումը պայմանավորվել է՝ ընթացիկ՝ հյուրանոցային ծախսերի և ինքնաթիռի տոմսերի արժեքի ավելացմամբ:

Կատարողին իրականացված աշխատանքների դիմաց պայմանագրով նախատեսված գումարը վճարվել է 16.01.2008 թվականին:

ՍԱՍ Գ. Ծրագրի կառավարում (վերահսկվող ժամանակահատվածում նախատեսված գումարը՝ 600.8 հազ. ԱՄՆ դոլար, կատարվածը՝ 629.7 հազ. ԱՄՆ դոլար, վճարվածը՝ 590.6 հազ. ԱՄՆ դոլար):

Նպատակն է՝ ԾԻԳ-ի հնարավորությունների ուժեղացում՝ ծրագրի իրականացման գծով տեխնիկական աջակցության, գրասենյակի վերանորոգման, ՏՏ սարքավորումների, գրասենյակային պարագաների, աուդիտի, ԾԻԳ-ի աշխատավարձի և գործառնական ծախսերի փոխհատուցման միջոցով:

«Պահպանման ծախսեր» կատեգորիա

2007թ. նախահաշվով պահպանման ծախսերի համար նախատեսվել է 276.04 հազ. ԱՄՆ դոլար (98.5 մլն դրամ), որի դիմաց փաստացի ծախսը կազմել է 281.7 հազ. ԱՄՆ դոլար (94.9 մլն դրամ):

Պահպանման ծախսերում գումարային առումով հիմնական մեծ հոդվածներն են «աշխատավարձը» (15 հաստիքային և 4 պայմանագրային աշխատող) և «տրանսպորտային միջոցների պահպանման ծախսերը» (ներառյալ՝ վառելիքը):

Հաստիքային և պայմանագրային աշխատողների համար նախատեսվել էր 195.2 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը տարեվերջին (ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության համաձայնությունը տրվել է 04.12.2007թ.-ին) կատարված փոփոխության արդյունքում կազմել է 214.1 հազ. ԱՄՆ դոլար (գումարն հիմնականում ավելացվել է՝ հաստիքային աշխատողներին 13-րդ աշխատավարձ վճարելու նպատակով), փաստացի ծախսը կազմել է 230.05 հազ. ԱՄՆ դոլար (դրամային արտահայտությամբ գերաժախս չի եղել):

Վառելիքի ձեռք բերման համար նախատեսվել էր 16.3 հազ. ԱՄՆ դոլար (կամ 5,834.4 հազ. դրամ, 17160 լիտր՝ 5 մեքենա x 13լիտր x 12 ամիս x 22 օր x 340 դրամ): Տարվա ընթացքում փաստացի ծախսվել է 19.5 հազ. ԱՄՆ դոլար (6,737.5 հազ. դրամ), ձեռք է բերվել 20500 լիտր, օգտագործվել՝ 20380 լիտր (նախորդ տարվանից վառելիքի մնացորդը կազմել է 200լիտր): Տարվա համար վառելիքի գումարը պլանավորելիս քիչ է

նախատեսվել ծրագրերի³ իրականացման ընթացքում ՀՀ մարզեր այցելությունների քանակը, արդյունքում օգտագործվել է ավելի շատ բենզին, քան պլանավորվել էր ձեռք բերել:

Տարեվերջին նախահաշվում կատարված փոփոխության (հաստատվել է ՀՀ ՖԷՆ և ծրագրի կառավարման խորհրդի կողմից) արդյունքում ճշտվել է նաև վառելիքի ձեռք բերման գումարը:

2008թ. նախահաշվով պահպանման ծախսերի համար նախատեսվել է 230.4 հազ. ԱՄՆ դոլար (74.9 մլն դրամ), որի դիմաց փաստացի ծախսը կազմել է 200.4 հազ. ԱՄՆ դոլար (61.1 մլն դրամ): Հիմնական գումարը՝ «աշխատավարձ» հոդվածն է՝ (նախատեսված՝ 206.9 հազ. ԱՄՆ դոլար), որի գծով փաստացի ծախսը 01.12.2008թ. դրությամբ կազմել է 191.8 հազ. ԱՄՆ դոլար:

³ «Առողջապահական համակարգի արդիականացում» ծրագրի նախահաշվով վառելիքը նախատեսվել է նաև «Թոշնագրիայի հակազդում» ծրագրի համար: «Թոշնագրիայի հակազդում» ծրագրի նախահաշվով բենզինի ծախս չի նախատեսվել:

Եզրակացություն

1. «Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի Ընտանեկան բժշկության 2-րդ կլինիկական կենտրոնի բժշկական և գրասենյակային կահույքի մատակարարման երկու մրցույթների արդյունքում ձեռք բերված ապրանքները՝ 9,658.0 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով, մինչև ստուգման ավարտը չէին ծառայում իրենց նպատակին:

2. «Երեխաների և դեռահասների առողջական խնդիրներն ընտանեկան բժշկի պրակտիկայում գործնական ուղեցույցի» (հատոր II) և «Մեծահասակների առողջական խնդիրներն ընտանեկան բժշկի պրակտիկայում գործնական ուղեցույցի» (հատոր II) մշակմանը մասնակցած մասնագետների կողմից բարձրացված հեղինակային իրավունքի հետ կապված հարցերի պատճառով տպագրված ուղեցույցները՝ 15,134.7 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով, մինչև ստուգման ավարտը չէին բաշվել ընտանեկան բժիշկներին:

3. Ընտանեկան բժշկական անկախ և խմբային պրակտիկաների համար ձեռք է բերվել 50 խմբաքանակ բժշկական կահույք և սարքավորումներ՝ 116,979.5 հազ. դրամ արժողությամբ: Նշված խմբաքանակից ՀՀ առողջապահության նախարարի 11.12.2007թ. թիվ 1841-Ա հրամանի համաձայն, ապրանքները պետք է հանձնվեին համապատասխան համայնքներին՝ պայմանով, որ նշված համայնքների գյուղական բժշկական ամբուլատորիաների պոլիկլինիկաների կազմից առանձնանալու և առանձին իրավաքանական անձ գրանցվելուց հետո 10-օրյա ժամկետում համայնքն այդ գույքը պետք է հանձներ նոր ստեղծված առողջության առաջնային պահպանման կենտրոններին: Մինչև ստուգման ավարտը ԾԻԳ-ի կողմից տրամադրվել էր 21 խմբաքանակ, իսկ 29 խմբաքանակը չի օգտագործվում և գտնվում է մատակարարի պահեստում՝ 67,848.1 հազ. դրամ ընդհանուր արժեքով:

4. «Համայնքներին աջակցող փոքր դրամաշնորհային ծրագրի գործառնական ձեռնարկով» նախատեսվել է՝ փոքր դրամաշնորհներ տրամադրել, ընդհանուր առմամբ, 58 համայնքների ընտանեկան բժշկության զարգացման թիմերին: 2007-2008թթ. ընթացքում տարեկան պետք է դրամաշնորհներ տրամադրվեին 20 համայնքների (ընդամենը՝ 40), վերահսկվող ժամանակահատվածում տրամադրվել են ընդամենը 4 դրամաշնորհ՝ 6.1 հազ. ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով (Վարկային համաձայնագրով նախատեսված 102.9 հազ. ԱՄՆ դոլարի դիմաց, 5.9 տոկոս):

5. ՀՀ մարզերի առողջապահական ծառայություններ մատուցող համակարգի քարտեզագրման համար անհատ խորհրդատուի պայմանագրի հավելվածի 2-րդ մասը (փոխհատուցման ծախսեր) հակասում է պայմանագրի 3-րդ կետի Գ/ ենթակետին, գումարը կազմում է 7,994.6 հազ. դրամ:

6. «Աջակցություն կրճատված առողջապահական աշխատակազմին» կատեգորիայով նախատեսվել էր 201.2 հազ. ԱՄՆ դոլար: «Բժշկական աշխատակազմի

վերաբաշխման և աջակցության ենթաժողովի գործառնական ձեռնարկի» համաձայն, օժանդակություն պետք է ցուցաբերվեր Երևան քաղաքի որոշ հիվանդանոցային ցանցի վերաբաշխման ենթակա բժշկական աշխատակազմին: Այս կատեգորիայով աշխատանքներ ընդհանրապես չի իրականացվել, արդյունքում՝ ներգրավված վարկային միջոցները (201.2 հազ ԱՄՆ դոլար) շուրջ չորս տարի չօգտագործվելուց հետո վերաբաշխվել են Ծրագրի այլ կատեգորիաների միջև:

7. Որոշ դեպքերում խախտվել է խորհրդատուների կողմից ծառայությունների մատուցման պայմանագրերով նախատեսված ժամկետները:

Առաջարկություններ

ԾԻԳ-ի կառավարման խորհրդին և ԾԻԳ-ին՝

1. Արդյունավետ կազմակերպել Ծրագրի իրականացման շրջանակներում ձեռք բերված գույքի և սարքավորումների նպատակային բաշխումն ու օգտագործումը:

2. Ձեռնարկել միջոցներ՝ «Երեխաների և դեռահասների առողջական խնդիրներն ընտանեկան բժշկի պրակտիկայում գործնական ուղեցույցի» (հատոր II) և «Մեծահասակների առողջական խնդիրներն ընտանեկան բժշկի պրակտիկայում գործնական ուղեցույցի» (հատոր II) մշակմանը մասնակցած մասնագետների կողմից բարձրացված հեղինակային իրավունքի հետ կապված հարցերի լուծման ուղղությամբ, և կազմակերպել նշված ձեռնարկների բաշխումն ընտանեկան բժիշկներին:

3. Ծրագրի իրականացման ընթացքում պարբերաբար ուշադրություն դարձնել առանձին կատեգորիաներով նախատեսված միջոցառումների իրականացմանը և դրանց մասով նախատեսված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործմանը:

4. Իրականացնել միջոցառումներ՝ խորհրդատուների կողմից խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման համար պայմանագրերով նախատեսված ժամկետների ապահովման ուղղությամբ:

Ընտրված վերապատրաստող կազմակերպությունները

	Կրթական հաստատություն	Կրթական գործընթաց
ա	«Մխիթար Հերացու անվան Երևանի պետական բժշկական համալսարան» ՊՈԱԿ	Ընդհանուր պրակտիկայով զբաղվող բժիշկների և մանկաբույժների վերապատրաստում որպես ընտանեկան բժիշկներ
	«Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ	
բ	ՀՀ առողջապահության նախարարության «Երևանի պետական հեռակետային բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ	Բուժքույրերի վերապատրաստում որպես ընտանեկան բուժքույրեր
	«Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ	
գ	«Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ	Կրթողների կրթում բժիշկների և բուժքույրերի համապատասխան կրթական դասընթացները կազմակերպելու համար

Վերապատրաստված բժիշկների և բուժքույրերի թիվը՝ ըստ ՀՀ մարզերի

Մարզեր	Բժիշկներ				Բուժքույրեր			
	Ընդամենը	%	Վերահսկվող ժամանակահատվածում	%	Ընդամենը	%	Վերահսկվող ժամանակահատվածում	%
Երևան	439	40.6	230	43.1	320	32.4	184	30.8
Արագածոտն	42	3.9	22	4.1	44	4.5	25	4.2
Արարատ	102	9.4	41	7.7	92	9.3	60	10.0
Արմավիր	104	9.6	44	8.2	96	9.7	54	9.0
Լոռի	40	3.7	9	1.7	56	5.7	22	3.7
Սյունիք	37	3.4	25	4.7	58	5.9	43	7.2
Տավուշ	58	5.4	27	5.1	64	6.5	44	7.4
Վայոց ձոր	12	1.1	9	1.7	19	1.9	19	3.2
Կոտայք	95	8.8	49	9.2	87	8.8	55	9.2
Գեղարքունիք	69	6.4	46	8.6	62	6.3	48	8.0
Շիրակ	84	7.8	32	6.0	90	9.1	44	7.4
Ընդամենը	1082	100	534	100	988	100	598	100

Ընտանեկան բժիշկների և բուժքույրերի վերապատրաստումը

Պայմանագրի ստորագրման և ավարտի օրը	Պայմանագրի արժեքը		Վերապատ- րաստվողների թիվը (նախատես- ված/փաստացի)	Վերապատ- րաստվողներին տրամադրվող ամսական կրթաթոշակը (հազ. դրամ)	Դասընթացների կազմակերպման և անցկացման համար կրթական հաստատու- թյանը յուրաքանչյուր վերապատրաստվողի դիմաց ամսական վճարվող գումար (հազ. դրամ)
	հազ. ԱՄՆ դոլար	հազ. դրամ			
«Առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ					
Ընտանեկան բժիշկների վերապատրաստում					
10.01.2007- 22.01.2008 թթ.	84.5	28,123.2	72 / 72	18.0	14.6
17.09.2007- 17.09.2008 թթ.	85.4	26,326.1	72 / 72	16.9	13.6
18.01.2008- 29.01.2009 թթ.	-	18,117.0	55 / -	15.3	12.2
29.09.2008- 29.09.2009 թթ.	-	18,553.5	57 / -	15.0	12.1
Ընտանեկան բուժքույրերի վերապատրաստում					
22.01.2007- 23.07.2008 թթ.	42.8	14,968.8	77 / 77	18.0	14.4
23.07.2007- 23.01.2008 թթ.	42.6	13,567.5	75 / 75	16.8	13.4
18.01.2008- 29.07.2008 թթ.	40.5	12,352.5	75 / 75	15.3	12.2
08.09.2008- 09.03.2009 թթ.		12,798.0	79 / -	15.0	12.0
«Երևանի Մխիթար Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարան» ՊՈԱԿ					
Ընտանեկան բժիշկների վերապատրաստում					
10.01.2007- 22.01.2008 թթ.	91.0	30,466.8	78 / 78	18.0	14.6
17.09.2007- 17.09.2008 թթ.	81.3	27,423.0	75 / 75	16.9	13.6
18.01.2008- 29.01.2009 թթ.	-	20,093.4	61 / -	15.3	12.2
01.09.2008- 22.09.2009 թթ.	-	21,157.5	62 / -	15.0	12.1
«Երևանի պետական հեռակետային բժշկական քոլեջ» ՊՈԱԿ					
Ընտանեկան բուժքույրերի վերապատրաստում					
10.01.2007- 23.07.2007 թթ.	39.2	13,608.0	71 / 71	18.0	14.4
23.07.2007- 23.01.2008 թթ.	41.8	13,386.0	74 / 74	16.8	13.4
18.01.2008- 29.07.2008 թթ.	39.4	12,023.1	73 / 73	15.3	12.2
01.09.2008- 09.03.2009 թթ.	-	12,150.0	75 / -	15.0	12.0
Ընդամենը		295,114.4	1131		

Իրականացված փոքր դրամաշնորհային ծրագրերը

Համայնքը	Պայմանագրի կնքման ամսաթիվը և ծրագրի իրականացման ժամկետը	Ավարտման ամսաթիվը (ըստ ավարտական ակտի)	Ծրագրի արժեքը դրամ	այդ թվում՝ վարկային միջոցներ դրամ	Նկարագրությունը
Արարատի մարզի Շահումյան համայնք	03.09.2007թ. 5 ամիս	23.01.2008թ.	1,082,500	435,000	Գազիֆիկացում և լոկալ ջեռուցման ներդրում
Արարատի մարզի Արարատ համայնք	15.10.2007թ. 3 ամիս	21.12.2007թ.	800,000	497,000	Լոկալ ջեռուցման ներդրում
Կոտայքի մարզի Բալահովիտ համայնք	10.08.2007թ. 3 ամիս	20.09.2007թ.	808,300	497,000	Գազիֆիկացում և լոկալ ջեռուցման ներդրում
Գեղարքունիքի մարզի Դդնաշեն համայնք	01.12.2006թ. (պայմանագիրը կնքվել է մինչև վերահսկվող ժամանակահատվածը) 7 ամիս	01.07.2007թ.	1,006,988	501,200	Լոկալ ջեռուցման ներդրում
Ընդամենը ծախսված վարկային միջոցներ				1,930,200 (կամ 6,110.42 ԱՄՆ դոլար)	